АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2023/19/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Л.Соёлмөнх Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Soyolmunkhl@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.17 № 20

танай ______________-ны № ________________-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА БАРИЛГА ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Ч.ОТГОНЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Газрын халицаа барилга хот байгуулалтын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын төсөв захирагч нь Архангай аймгийн Засаг даргын 2020 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн б/75 тоот захирамжаар даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчээр, мөн төрийн захиргааны нэр бүхий 11 албан хаагч түр орлон гүйцэтгэгчээр томилогдон ажиллаж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 4 үндсэн зорилтын хүрээнд 117 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг 99.5 хувиар үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**24,074,749.34**	**23,043,543.17**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	471,160.00	**0.00**
351	**Түүхий эд материал**	471,160.00	**0.00**
35110	Тусгай зориулалттай материал	471,160.00	0.00
354	**Хангамжийн материал**	**23,603,589.34**	**23,043,543.17**
35410	Бичиг хэргийн материал	3,550,780.00	4,121,950.00
35420	Аж ахуйн материал	20,052,809.34	18,808,355.17
35440	Түлш, шатах тослох материал	00.00	113,238.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**966,577,919.63**	**1,125,470,611.58**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**966,577,919.63**	**1,125,470,611.58**
392	**Биет хөрөнгө**	**954,467,919.49**	**1,112,590,611.58**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	847,317,023.86	847,317,023.86
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-58,960,781.28	-78,614,375.04
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	192,500,000.00	141,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-92,354,166.60	-47,437,499.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	305,847,649.46	322,044,856.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-255,374,121.09	-95,001,352.28
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	49,172,821.00	37,876,900.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-33,680,505.86	-15,094,941.08
393	**Биет бус хөрөнгө**	**12,110,000.14**	**12,880,000.00**
39301	Програм хангамж	1,530,000.00	880,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,419,999.86	00.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,000,000.00	12,000,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**990,652,668.97**	**1,148,514,154.75**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**990,652,668.97**	**1,148,514,154.75**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**990,652,668.97**	**1,148,514,154.75**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	408,307,915.32	408,307,915.32
51101	Өмч: - төрийн	408,307,915.32	408,307,915.32
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**454,275,454.07**	**612,255,929.79**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	454,275,454.07	454,394,444.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	157,861,485.78
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	128,069,299.58	127,950,309.64
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**990,652,668.97**	**1,148,514,154.75**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**853,179,790.68**	**1,137,194,705.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**28,083,941.00**	**234,360,885.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**28,083,941.00**	**234,360,885.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	25,044,073.00	42,235,540.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,044,073.00	42,235,540.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	3,039,868.00	11,585,345.00
120009	Бусад орлого		180,540,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**303,788,649.68**	**902,833,820.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	00.00	610,960,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	610,960,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	521,307,200.00	00.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**238,064,749.68**	**290,767,520.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	204,969,917.00	163,037,970.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,094,832.68	127,729,550.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**62,717,300.00**	**00.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	62,717,300.00	00.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	**3,006,600.00**	**1,106,000.00**
133003	Хөрөнгийн	3,006,600.00	1,106,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**896,464,780.96**	**979,333,219.22**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**896,464,780.96**	**978,731,379.22**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**830,728,956.25**	**795,321,134.18**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**463,221,642.65**	**498,534,304.87**
210101	Үндсэн цалин	318,323,187.52	337,565,798.87
210102	Нэмэгдэл	77,192,009.00	67,359,879.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,082,013.00	5,998,010.00
210104	Урамшуулал	00.00	3,500,063.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	62,624,433.13	84,110,554.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**60,557,692.27**	**63,720,064.29**
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,325,153.55	44,520,440.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,202,582.89	4,996,205.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,271,346.26	3,862,563.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	796,237.24	940,077.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,962,372.33	9,400,776.97
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**60,834,157.08**	**58,281,618.35**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,650,886.18	2,904,013.35
210302	Түлш, халаалт	53,529,904.00	53,529,904.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,653,366.90	1,847,701.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**47,782,280.00**	**28,729,258.67**
210401	Бичиг хэрэг	17,045,506.67	5,483,850.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,862,680.00	20,261,762.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	484,700.00	329,600.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,386,993.33	1,155,780.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,400.00	1,498,266.67
2105	**Нормативт зардал**	**2,625,000.00**	**257,090.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,625,000.00	257,090.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**64,592,804.00**	**4,134,250.00**
210604	Урсгал засвар	64,592,804.00	4,134,250.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**22,327,000.00**	**35,149,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	22,327,000.00	35,149,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**18,259,300.00**	**1,631,400.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,600,000.00	1,280,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	230,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	292,300.00	198,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	194,000.00	131,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	43,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	900,000.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**90,529,080.25**	**104,883,948.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,991,708.64	22,312,714.95
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,895,000.00	8,983,880.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	71,642,371.61	73,587,353.05
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**65,735,824.71**	**183,410,245.04**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**5,479,600.00**	**63,579,183.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	4,828,483.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	58,250,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,479,600.00	500,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**33,251,192.98**	**2,755,172.12**
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	33,094,832.68	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	156,360.30	2,755,172.12
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,960,958.73**	**339,566.92**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,883,142.92	00.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	77,815.81	339,566.92
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**25,044,073.00**	**116,736,323.00**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,044,073.00	116,736,323.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**00.00**	**601,840.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	00.00	601,840.00
225011	**Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Бараа материал**	00.00	601,840.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-43,284,990.28**	**157,861,485.78**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-43,284,990.28**	**157,861,485.78**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**847,133,322.68**	**943,963,360.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**25,044,073.00**	**42,235,540.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**25,044,073.00**	**42,235,540.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**25,044,073.00**	**42,235,540.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,044,073.00	42,235,540.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**822,089,249.68**	**901,727,820.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**00.00**	**610,960,300.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	610,960,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	521,307,200.00	00.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**238,064,749.68**	**290,767,520.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	204,969,917.00	163,037,970.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,094,832.68	127,729,550.00
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**62,717,300.00**	**00.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	62,717,300.00	00.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**812,963,622.68**	**903,608,660.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**812,963,622.68**	**903,608,660.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**747,227,797.97**	**720,198,414.96**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**463,221,642.65**	**498,534,304.87**
210101	Үндсэн цалин	318,323,187.52	337,565,798.87
210102	Нэмэгдэл	77,192,009.00	67,359,879.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,082,013.00	5,998,010.00
210104	Урамшуулал	00.00	3,500,063.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	62,624,433.13	84,110,554.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**60,557,692.27**	**63,720,064.29**
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,325,153.55	44,520,440.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,202,582.89	4,996,205.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,271,346.26	3,862,563.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	796,237.24	940,077.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,962,372.33	9,400,776.97
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**60,834,157.08**	**58,281,618.35**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,650,886.18	2,904,013.35
210302	Түлш, халаалт	53,529,904.00	53,529,904.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,653,366.90	1,847,701.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**22,401,293.33**	**26,571,080.00**
210401	Бичиг хэрэг	6,278,900.00	4,917,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,605,200.00	20,375,000.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	484,700.00	329,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,032,493.33	949,180.00
2105	**Нормативт зардал**	**2,745,850.00**	**264,690.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,745,850.00	264,690.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**62,212,804.00**	**4,134,250.00**
210604	Урсгал засвар	62,212,804.00	4,134,250.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**22,327,000.00**	**35,149,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	22,327,000.00	35,149,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**18,259,300.00**	**1,631,400.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,600,000.00	1,280,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	230,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	292,300.00	198,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	194,000.00	131,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	43,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	900,000.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**34,668,058.64**	**31,911,807.45**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,773,058.64	22,927,927.45
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,895,000.00	8,983,880.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**65,735,824.71**	**183,410,245.04**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**5,479,600.00**	**63,579,183.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	4,828,483.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	58,250,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,479,600.00	500,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**33,251,192.98**	**2,755,172.12**
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	33,094,832.68	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	156,360.30	2,755,172.12
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,960,958.73**	**339,566.92**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,883,142.92	00.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	77,815.81	339,566.92
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**25,044,073.00**	**116,736,323.00**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,044,073.00	116,736,323.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**34,169,700.00**	**40,354,700.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**34,169,700.00**	**40,354,700.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**34,169,700.00**	**40,354,700.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**34,169,700.00**	**40,354,700.00**
222001	Тоног төхөөрөмж	9,600,000.00	19,900,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	24,569,700.00	20,454,700.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-34,169,700.00**	**-40,354,700.00**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	408,307,915.32	128,270,845.12	497,358,898.81	1,033,937,659.25
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	201,545.54	201,545.54
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	408,307,915.32	128,270,845.12	497,560,444.35	1,034,139,204.79
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-43,284,990.28	-43,284,990.28
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	408,307,915.32	128,069,299.58	454,275,454.07	990,652,668.97
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	408,307,915.32	128,069,299.58	454,275,454.07	990,652,668.97
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	118,989.94	118,989.94
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	408,307,915.32	128,069,299.58	454,394,444.01	990,771,658.91
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-118,989.94	00.00	-118,989.94
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	157,861,485.78	157,861,485.78
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	408,307,915.32	127,950,309.64	612,255,929.79	1,148,514,154.75

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	610,960,300.00	646,175,227.88	(35,214,927.88)	105.76
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	610,960,300.00	646,175,227.88	(35,214,927.88)	105.76
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	549,033,000.00	585,120,087.88	(36,087,087.88)	106.57
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	403,528,200.00	403,527,307.87	892.13	100.00
210101	Үндсэн цалин	318,033,400.00	327,686,906.87	(9,653,506.87)	103.04
210102	Нэмэгдэл	73,834,200.00	66,786,267.00	7,047,933.00	90.45
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,660,600.00	5,554,071.00	6,106,529.00	47.63
210104	Урамшуулал	00.00	3,500,063.00	(3,500,063.00)	0.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	53,642,000.00	90,052,433.21	(36,410,433.21)	167.88
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,571,200.00	35,855,361.14	715,838.86	98.04
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,267,700.00	42,188,277.67	(37,920,577.67)	988.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,414,100.00	3,240,221.88	173,878.12	94.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	853,600.00	797,143.15	56,456.85	93.39
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,535,400.00	7,971,429.37	563,970.63	93.39
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,617,200.00	51,617,199.35	0.65	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,611,500.00	2,904,013.35	707,486.65	80.41
210302	Түлш, халаалт	44,837,600.00	46,865,485.00	(2,027,885.00)	104.52
210303	Цэвэр, бохир ус	3,168,100.00	1,847,701.00	1,320,399.00	58.32
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	10,212,100.00	10,173,280.00	38,820.00	99.62
210401	Бичиг хэрэг	1,924,900.00	1,919,500.00	5,400.00	99.72
210402	Тээвэр, шатахуун	7,006,900.00	6,975,000.00	31,900.00	99.54
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	329,600.00	329,600.00	-	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	950,700.00	949,180.00	1,520.00	99.84
2105	**Нормативт зардал**	268,200.00	264,690.00	3,510.00	98.69
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	268,200.00	264,690.00	3,510.00	98.69
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	149,000.00	134,750.00	14,250.00	90.44
210604	Урсгал засвар	149,000.00	134,750.00	14,250.00	90.44
2107	**Томилолт, зочны зардал**	6,128,100.00	6,071,000.00	57,100.00	99.07
210702	Дотоод албан томилолт	6,128,100.00	6,071,000.00	57,100.00	99.07
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	529,900.00	351,500.00	178,400.00	66.33

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	171,300.00	00.00	171,300.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	198,100.00	198,100.00	-	100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	131,400.00	131,400.00	-	100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	29,100.00	22,000.00	7,100.00	75.60
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	22958300.00	22927927.45	30,372.55	99.87
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,958,300.00	22,927,927.45	30,372.55	99.87
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	61927300.00	61055140.00	872,160.00	98.59
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	61,927,300.00	61,055,140.00	872,160.00	98.59
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,804,900.00	2,804,440.00	460.00	
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	59,122,400.00	58,250,700.00	871,700.00	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	610,960,300.00	608,205,127.88	2,755,172.12	99.55
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	610,960,300.00	608,205,127.88	2,755,172.12	99.55
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	610,960,300.00	608,205,127.88	2,755,172.12	99.55
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1	-	0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	39	39	-	100
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	36	36	-	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	-	100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**290,767,520.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**270,867,520.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**193,503,127.08**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**95,006,997.00**
210101	Үндсэн цалин	9,878,892.00
210102	Нэмэгдэл	573,612.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	443,939.00
210104	Урамшуулал	84,110,554.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**11,639,631.08**
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,667,079.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	777,927.52
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	622,342.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	142,934.69
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,429,347.60
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**6,664,419.00**
210302	Түлш, халаалт	6,664,419.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**16,397,800.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,997,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,400,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**24,454,200.00**
210601	Багаж техник хэрэгсэл	20,454,700.00
210604	Урсгал засвар	3,999,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**29,078,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	29,078,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,280,000.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,280,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**8,983,880.00**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага	8,983,880.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**77,364,392.92**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2,524,043.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,024,043.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**74,840,349.92**
213503	Зөсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	74,500,783.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	339,566.92
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**19,900,000.00**
	Дотоод эх үүсвэр	**19,900,000.00**
220001	Тоног төхөөрөмж	19,900,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**290,767,520.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**290,767,520.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	163,037,970.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	127,729,550.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа[1] илрээгүй.

Залруулагдаагүй нийт 6,052,7 мянган төгрөгийн 4 зөрчил[2] илэрснээс, 1,632.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 4,420.0 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Аймгийн ГХБХБГ-ын Захиргаа, хуулийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэнд үндэслэлгүйгээр 2 сарын цалин болох 1632.7 мянган төгрөгийн нөхөн олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1. Хичээл үйлдвэрлэлийн зардлаас Турк улсын Бурса хотод зохион байгуулагдсан сургалтад хамрагдсан албан хаагчид агаарын тээврийн замын зардалд 2,800,000 төгрөг, Удирдлагын академийн ахлах түшмэлийн сургалтад хамрагдсан албан хаагчид 1,620,000 төгрөгийн сургалтын төлбөр, нийт 4,420,000 төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.2.3-т "сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх", төрийн хэмнэлтийн Засгийн газрын 43 дугаар тогтоолын 1.5-д "салбарын хэмжээнд хийх сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөн болон газар дээрх хяналт-шалгалт зэргийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөн зэрэг арга хэмжээний болон дотоод албан томилолтын зардлыг хэмнэх" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>:Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэх

5.2.2. Тайлант онд аймгийн ГХБХБГ-ын дарга болон газрын даамал, мэргэжилтэн, хэлтсийн дарга нийлсэн нийт 12 албан хаагч түр орлон гүйцэтгэгчээр 2020-2022 онуудад томилогдон ажиллаж байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-т "Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албан тушаалд энэ хуулиар тогтоосон шаардлагыг хангасан Монгол Улсын иргэнийг сонгон шалгаруулж томилно", 26 дугаар зүйлийн 26.1-т "Төрийн захиргааны албан тушаалд энэ хуулийн 3.1.3-т заасан чадахуйн зарчмыг үндсэн шалгуур болгож, түүнийг хамгийн сайн хангасан хүнийг томилно", 27 дугаар зүйлийн 27.2-т "Төрийн жинхэнэ албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан олон нийтэд

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

мэдээлэх үүрэгтэй. Томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарсан өдрөөс хойш энэ тухай мэдээллийг долоо хоногт, сонгон шалгаруулалт явуулах захиалгыг 21 хоногт багтаан төрийн албаны холбогдох шатны байгууллагад хүргүүлнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>:Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэх

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.3.1. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт</u>: Дотоод хяналтын нэгж нь тайлант онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-д “Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад хяналт тавих” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Иймд Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-д заасны дагуу байгууллагын дотоод хяналтыг нэгжийг байгуулан, дотоод хяналт ажлын жилийн төлөвлөгөөг боловсруулж, байгууллагын төсөв санхүүгийн үйл ажиллагаа, өмч хөрөнгөд хяналт тавьж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ГХБХБГ	4	6,052.7	1	1,632.7	2	4,420.0	1	0	0	0	0	0